

snad se zájmy jeho nezletilého bratra byly v rozporu, nýbrž by hájil jen zájmy nezletilcovy. Přes to však nelze v tomto případě Františku K-ovi právo stížnosti odepřít. Účel zákona, chrániti před poškozením zájmy osob zvláštní ochraně soudů odporučených (§ 21 obč. zák.) vede k tomu, že nutno přiznati právo stížnosti také nejbližším příbuzným chráněnce. Právo toto není sice v zákoně výslovně přiznáno, ale jest je uznati ve zřejmé době předpisů §§ 178, 217, 251 a 252 obč. zák. a §§ 185, 203 a 219 nesp. řiz. První řada předpisů zmocňuje příbuzné dovolati se ochrany soudů proti porušení práv soudních chráněnců se strany zákonných zástupců; druhá řada předpisů dovoluje, by soud v pochybných a důležitějších případech nejbližší příbuzné vyslechl. František K. tvrdí, že otci nejde o zájmy jeho nezletilého syna, nýbrž o zájmy vlastní, že nezletilý Ferdinand K. sporu nechce a že má býti jen zavlečen do sporu, kterým by mu byly způsobeny zbytečné útraty a kterým by byly sváry mezi bratry zbytečně vyvolány. Má tedy zletilý bratr již podle §u 178 obč. zák. právo, aby dovolával se pomoci soudu v zájmu svého nezletilého sourozence. Ve věci samé není dovolací stížnost opodstatněna. Opatrovnický soudce, rozhoduje-li o návrhu zákonného zástupce na zmocnění k vedení sporu jménem nezletilce, nemůže ovšem předem vědět, zda setká se spor s úspěchem, ale přes to nemůže tuto otázku pustiti se zřetele a musí ji zkoumati aspoň v tom směru, zda zamýšlený spor nebude buď patrně beznadějným, nebo zbytečným, nebo aspoň předčasným. Vždyť jde tu při nejmenším o náklady prohraného snad sporu, které by nestihly zákonného zástupce, nýbrž nezletilce. Soud tedy, maje chrániti zájmy nezletilcovy (§§ 21 a 265 obč. zák.) jest povinen v úvahu vzíti i pravděpodobný výsledek sporu a jeho nutnost. Podle okolností nebylo by vyloučeno, by soud nežádal od zákonného zástupce záruku, že jeho chráněncem sporem ke škodě nepřijde, ať již záruka ta záležela v osobním závazku zákonného zástupce, že případné náklady sporu, které by stihly jeho chráněnce, ze svého nahradí, nebo v jiné záruce. Také může býti na místě osobní výslech nezletilcův o jeho mínění, zejména, jde-li — jako v tomto případě — o nezletilce, který již do roka má dosíci svéprávnosti. V daném případě bylo by však vedení sporu při nejmenším předčasné.

Čís. 3968.

Zhorší-li se napotom majetkové poměry manželovy, lze k jeho návrhu snížení výživné, vyměřené manželce prozatimním opatřením za sporu o rozluku.

(Rozh. ze dne 11. června 1924, R II 204/24.)

Za sporu o rozluku bylo manželce povoleno prozatimní opatření v ten způsob, že bylo manželovi uloženo, by platil manželce měsíční výživné 800 Kč vzhledem k tehdejšímu měsíčnímu příjmu manželovu 3100 Kč. Tvrdě, že se napotom jeho příjmy ztenčily na 1.900 Kč, domáhal se manžel snížení výživného. Soud první stolice návrh zamítl, rekursní soud snížil vyživovací příspěvky na 500 Kč měsíčně. Nejvyšší soud k dovolacímu rekursu manželky zrušil usne-

sení obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by, doplně řízení, znovu rozhodl o návrhu manželově na snížení. V otázce, o niž tu jde, uvedl v

d ů v o d e c h :

Pokud jde o stanovisko rekurentky, že nelze výživné, jež bylo prozatimně ve sporu o rozluku manželce podle §u 117 obč. zák. a §u 382 čis. 8 ex. ř. ustanoveno, k manželovu návrhu vzhledem ke zhoršeným jeho majetkovým poměrům snížit a že manželé v takovém případě nezbyvá, než proti exekuci, vedené na základě usnesení prozatimní výživné stanovícího, nastoupiti žalobou podle §u 35 ex. ř., nelze toto stanovisko uznati za správné. I výživné, prozatím po rozumu shora uvedených ustanovení (§ 117 obč. zák. a § 382 čis. 8 ex. ř.) manželce vyměřené má odpovídati majetkovým poměrům manželovým a také u tohoto výživného jako u výživného vůbec co se týče vyměření, platí zásada »rebus sic stantibus«. Proto, zhorší-li se majetkové poměry manželovy, není důvodu, proč by soud nemohl k návrhu manželovu prozatimně určené výživné změnit a je snížit. Že by snížení mohlo nastati toliko k žalobě a zejména k žalobě podle §u 35 ex. ř., pro tento názor není v zákoně opory.

Čís. 3969.

Vedlejší intervenient jest oprávněn podati opravný prostředek, třeba ho nepodala strana, k niž se přidružil.

Vliv zákona ze dne 22. března 1920, čis. 197 sb. z. a n., na uzavřenou již smlouvu o těžbě živíc.

(Rozh. ze dne 11. června 1924, Rv II 152/24.)

Žalobce postoupil smlouvou ze dne 24. března 1920 žalovaným kústiska. Proti žalobě, domáhající se na žalovaných, by za účelem splnění smlouvy provedli ve lhůtě, která jim soudem bude určena, nejméně 3 pokusné vrty do hloubky 100—150 m a jednu vrtbu do hloubky 300—500 metrů v místech odborníky určených, po případě ještě další vrtbu, která by odborníky za nutnou byla uznána, namítli žalovaní, že smlouva pozbyla účinnosti a platnosti pokud se týče pokusných vrteb, poněvadž nastaly nepředvídané okolnosti, jež nutno považovati za nezdolnou moc. Procesní soud své stolice žalobu zamítl v podstatě proto, že smlouva ze dne 24. března 1920 jest v rozporu se zákonem ze dne 22. března 1920, čis. 197 sb. z. a n. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Nelze sice přisvědčiti názoru prvního soudu, že smlouva ze dne 24. března 1920 jest v rozporu se zákonem. Nehledě k tomu, že smlouva tato byla uzavřena před účinností zákona ze dne 22. března 1920, čis. 197 sb. z. a n., byli by žalovaní dle §u 17 tohoto zákona dále oprávněni bývali, kutati na živice a je těžiti, kdyby nebyli opomenuli žádati o prodloužení kutacího oprávnění. Teprve tímto opomenutím se situace pro strany valně změnila, neboť nové právo kutací, které žalovaným bylo uděleno, nezahrnuje dle §u 6